

Józef Bednarczyk, Artur Rewekant

Słaboszewo, gm. Dąbrowa, woj.
bydgoskie, AZP 44-37 lub 45-37

Informator Archeologiczny : badania 24, 120

1990

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

**Słoboszewo, gm. Dąbrowa
woj. bydgoskie AZP 44-37 lub
45-37/—**

**Uniwersytet im. Adama Mickiewicza
Instytut Prahistorii i Antropologii
w Poznaniu**

Badania prowadzili mgr Józef Bednarczyk i Artur Rewekant. Finansowało BBDZ w Bydgoszczy. Płaty sezon badań. Ślady osadnictwa pradziejowego, kościół i cmentarz przykościelny z elementami fortyfikacji z XV-XVII w.

Stanowisko usytuowane jest na kulminacji rozległego wzniesienia (kemu?) na południowo-wschodnim skraju wsi — jedynej tak eksponowanej formy terenowej w okolicy.

Pierwsze badania w końcu XIX wieku przeprowadził tu ówczesny właściciel w związku z niszczeniem stanowiska w wyniku eksploatacji żwiru, następne — po długiej przerwie — ekipa archeologiczno-antropologiczna pod kierownictwem mgr Cz. Sikorskiego i dr J. Piontka w latach 1969 i 1972-1974. Postępująca od tego czasu eksploatacja żwirowni (mimo decyzji konserwatorskiej) sprawiła, że jej zasięg „przesunął” się o kilka metrów osłagając linię do której doprowadzone zostały badania i w skarpie ponownie pojawiły się szkielety. Podjęte w tej sytuacji badania miały charakter doraźnie ratowniczy. Wobec ograniczeń czasowych akcja sprowadzała się do zabezpieczenia skarpy. Wytyczono wzdłuż niej „Jamany” — dostosowany do jej przebiegu — ciąg wykopów (nr 1 — 5/1990) na odcinku długości 38 m i szerokości 1 — 3,5 m (powierzchnia łączna — ok. 70 m²).

Odkryto i zbadano fragmenty następujących elementów założenia:

1. Podwalina kamienna ściany południowej kościoła długości ok. 13 m, naruszona częściowo przez skarpe żwirowni. Skonstruowana była z warstwy kamieni ułożonych płaską powierzchnią ku górze. Przestrzeń pomiędzy kamieniami wypełniał gruz wraz z licznymi fragmentami ceramiki naczyniowej i szkła okiennego.

2. Cmentarzysko. Zbadano ponad 40 grobów zachowanych w różnym stopniu oraz kilka ossariów z większą liczbą kości. Największe skupienie grobów znajdowało się na zachód od kościoła, mniej w pobliżu kościoła i w jego obrębie oraz pod podwaliną ściany. W kilku przypadkach zachowane były (w różnym stanie) obudowy drewniane grobów. Wyposażenie w postaci bransolety z paciorków szklanych posiadał tylko jeden zmarły.

3. Fortyfikacja złożona z (a) wału o jądrze glinianym obłożonym kamieniami, szerokości u podstawy ok. 1,5 m zachowanym do wysokości 0,7 m oraz (b) dwóch linii suchych fos (sprzężonych ze sobą bądź pochodzących z różnych faz?).

Nie uzyskano nowych danych odnośnie do chronologii założenia, szereg przesłanek wskazuje natomiast, że było ono kilkakrotnie przebudowane.

Dokumentacja przechowywana jest w Biurze Badań i Dokumentacji Zabytków w Bydgoszczy, materiały archeologiczne w Muzeum im. Kasprzowicza w Inowrocławiu zaś antropologiczne w Instytucie Antropologii UAM w Poznaniu.

Wobec braku możliwości praktycznego ustrzeżenia stanowiska przed dalszą dewastacją konieczne jest kontynuowanie badań.

**Stany, gm. Nowa Sól, woj.
zielonogórskie St. nr 5, AZP
64-16/44**

**Muzeum Archeologiczne Środkowe-
go Nadodrza w Zielonej Górze**

Badania prowadził mgr Jarosław Lewczuk. Pierwszy i ostatni sezon badań. Prace były finansowane przez Muzeum Archeologiczne Środkowego Nadodrza w Zielonej Górze. Wojskowy obóz warowny z okresu nowożytnego.

W trakcie szczegółowej inspekcji zwartych zespołów leśnych województwa — dokonywanej corocznie wiosną przez KZA w Zielonej Górze — w dniu 26.06.1990 odkryto nieznaną dotąd warowny obóz wojskowy. Jest on położony w kompleksie lasów liściastych Nadleśnictwa Nowa Sól, Leśnictwo Odra, Oddział 37 — na prawym brzegu Odry, n/północną krawędzią Kanału Kopalnica, wpadającego do rzeki na wysokości wsi Modrzyca, na lewym brzegu rzeki.

Obóz ma kształt trapezu u dwóch bokach równoległych po osi W-E. Bok pn. ma dł. 79 m, bok pd. 60 m. Bok wschodni — prostopadły do pn. i pd. ma 76 m. Bok zachodni — zorientowany pod kątem ostrym do boku pn. i kątem rozwartym do boku pd. — ma 78 m. Szerokość wału u podstawy wynosi 11 m, szer. korony 3 m. Wysokość od 1,6 do 1,8 m.

Przy wale pn. — platforma ziemna, wysunięta przed czoło nasypu. Jej boki pn. i pd. mają po 17 m, zachodni — 17,6 m, wschodni — 19 m. Wysokość platformy (działobitni) wynosi 1,6 m.

W wale pd. widoczne ślady rampy o szerokości 8 m i dł. min. 20 m. Służyła ona jako droga komunikacyjna — pozwalała na wjazd i wtaczanie armat na teren obozu.

Pn.-zach. narożnik podmywany przez Odrę, groził mu rozmycie w wypadku wysokiego stanu wody.

Na podstawie 2 fr. cer. obustronnie polewanej, noszącej znamiona ceramiki barokowej,